

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 796
Tarih: 12.05.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de engelli vatandaşların nüfus bilgilerinin çıkartılması, günlük hayatta karşılaştıkları sorunlarla beraber ekonomi, eğitim, sağlık, ulaşım sorunlarının tespit edilmesi, bu sorunlara çözüm bulunabilmesi için politikalar uygulanması, istihdamda kota güvencesinin sağlanması ve bu alanda taleplerini belirten sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 12.05.2010

1. SEBAHAT TUNCEL - İSTANBUL
2. SELAHATTİN DEMİRTAŞ - DİYARBAKIR
3. GÜLTAN KIŞANAK - DİYARBAKIR
4. AYLAK AKAT ATA- BATMAN
5. BENİ YILDIZ - BATMAN
6. AKIN BİRDAL - DİYARBAKIR
7. EMİNE AYNA - MARDİN
8. FATMA KURTULAN - VAN
9. HASİP KAPLAN - ŞIRNAK
10. HAMİT GEYLANİ - HAKKARİ
11. İBRAHİM BİNİCİ - ŞANLIURFA
12. M. NURİ YAMAN - MUŞ
13. MEHMET NEZİR KARABAŞ - BİTLİS
14. MEHMET UFUK URAS - İSTANBUL
15. OSMAN ÖZÇELİK - SİİRT
16. ÖZDAL ÜÇER - VAN
17. PERVİN BULDAN - İĞDIR
18. SEVAHİR BAYINDIR - ŞIRNAK
19. SİRRI SAKIK - MUŞ
20. ŞERAFETTİN HALİS - TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye’de ve Birleşmiş Milletler’e üye ülkelerde 10-16 Mayıs tarihleri Engelliler Günü olarak ilan edilmiştir. Her yıl engellilerin sorunlarının konuşulduğu bu günler dışında BM ve Avrupa Ülkelerinde engellilerin sorunları hakkında ciddi projeler geliştirilmektedir. Bunlardan ilki Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesinin 3 Mayıs 2008 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmesidir. Ekvador gibi ülkelerde onaylamasıyla sözleşmeye taraf olan ülke sayısı 20’yi geçmiştir. Türkiye ise halen bu sözleşmeye taraf bir ülke değildir. Dünya’da yaklaşık 650 milyon engelli bulunurken, engellilerin istihdamdan, eğitime, barınmadan, sağlığa pek çok konuda sıkıntıları bulunmaktadır. Bu sözleşme ile uluslararası geçerli, bir bağlayıcı özelliği olan yükümlülükler getirilmiştir. Sözleşmede, korumaya en çok muhtaç olan engelli çocuklara ve zihinsel engellilere özel koruma getirilmiştir.

Türkiye’de engellilere özel politikalar ve pozitif ayrımcı uygulamalar kapsamlı bir şekilde bulunmamaktadır. Daha iki yıl öncesine kadar engellilere ait nüfus istatistikleri dahi bulunmazken, son iki yılda ise sadece kısıtlı sorularla nüfus sayımlarında bilgi edinilmeye çalışılmaktadır. Engelliliğin çok farklı olmasından dolayı, ayrıntılı demografik bilgilerin olması uygun politikaların üretilmesi ve sorunların çözülmesinde önemlidir. TÜİK verilerine göre, Türkiye’de nüfusun yüzde 12,29’u engellidir ve tahmini olarak bu rakam 8 milyon 675 bin kişiye dek gelmektedir. Engellilerle ilgili sivil toplum kuruluşları, engellilerin en büyük sorununun yoksulluk, istihdam ve ulaşım sorunları olarak belirtmektedir. Diyarbakır Engelliler Platformu, engellilerin kamuda istihdamının artırılması için engelli istihdam kotasının konmasının şart olduğunu dile getirmektedir. Türkiye’de toplamda istihdam edilen engelli sayısı, hangi sektörlerde istihdam edildiği, engelli personellere ayrılmış iş alanlarının amacına yönelik kullanılıp kullanılmadığı bilinmemektedir. Engellilerin ekonomik sorunlar dışında, toplumdan dışlanma ve görmezden gelinme durumlarıyla karşılaştıkları için psikolojik açıdan da desteğe ihtiyaç duyabilmektedir. Engellilerin bu tür sıkıntılarında başvurabilecekleri merkezlerin yetersiz olması engelli vatandaşların kendi kendilerine sorunları çözmelerine mecbur bırakmaktadır. Engelli vatandaşlarla birlikte aileler de ciddi ekonomik ve sosyal sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Özel bir bilgi isteyen engelli bakımını aileler üstlenmek zorunda kalmaktadır. Engelliliğin oluşumu çeşitli biyolojik nedenlere bağlı olurken, bazı durumlarda zamanında sağlık hizmeti alamadığı için görme duyusunu ya da işitme duyusunu kaybeden vatandaşlar bulunmaktadır.

Türkiye’de yaklaşık 9 milyon engellinin karşılaştığı istihdam, yoksulluk, sağlık, eğitim gibi pek çok alandaki sorunların giderilmesi için pozitif ayrımcı uygulamaların sağlanması gerekmektedir. Engelli vatandaşların günlük hayatta karşılaştıkları sorunlar kamu tarafından sosyal devlet ilkesi gereği giderilmesi gerekmektedir. Özellikle engelli çocukların ve kadınların sorunlarına özgü çözümler geliştirilmelidir. Türkiye’de engelli vatandaşların nüfus bilgilerinin çıkartılması, karşılaştıkları sorunların tüm alanlarda ayrıntılı olarak incelenmesi, bu sorunlara çözüm bulunabilmesi için politikalar uygulanması, istihdamda kota güvencesinin sağlanması ve bu alanda taleplerini belirten sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması amacıyla bir meclis araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.